

Revelaasiyonu Yeesu Kirist — Nimeru fukk ak juroom-benn

Ubbeeku Juróom-ñaari Dënn yi: Njàngum Yonent ci Kàddug Yàlla ak ci Nettali bu Nèbbu bi

Jeff Pippenger
2023-11-15

Noonu woon a ngi doon wone yoon wi ak tegu gu xibaar yu yonent yi, yi ñu xamale ci jaar-jaaru nettali gu nèbbu gu juróom-ñaari yëg-yëg yi, ñi nga tegu ci Kàddug Yàlla bi ci Pexe chapter 11 ba 13. Bëggunu nu jotagum bés bi ci yokkute gii ngir nu boole jaar-jaaru ngelaw gu Protestantism ak ngelaw gu Republicanism. Te itam, jotagunu woon ngir waajal benn dalu xam-xam buy tax nu man a fésal wàllu Islam ci yégleb Woote gu Diggante Guddi. Waaye am na dëgg bu am solo lool buy ànd ak dhac yi, buy xamale li nit ku nekk war a def bu mu deggee dëgg yi ñuy ubbi. Barkeb Pexe bi dafa yor yit warugar “sàmm” yëf yi ñu bind.

Rëddinu jaar-jaaru binduy yi ñuy ubbi jëfandikoo na doole ju bindkat juy jóge ci Yàlla ngir ñi bëgg a dëgg, jàng te sàmm yiñu bind ci biir moom. Moo tax léegi jot na waxtu ngir nu génnsun xalaat ci mujj gi ci nettali waxu-Isaaya, ak ci Pexe Mbind mi aji tàng yi fukk ak benn ba fukk ak ñett, ngir samp solo bu “ñetti fan ak genn-wàll waxtu” bi Éliya ak Moyis nekkon dee ci mbedd mi nekk ci yoon wu mag wu xibaar, wi daw ci xur wi fees dellu ak yax yu wow. Li nu bëgg a xamle léegi mooy misaalu “àll bu màndiñ bi.”

Ci mbind mi nujj ma, nun wone naari seede yu yëngu ci wax ju Yàlla jëm ci toftale xew-xew yi jaar ci nettali bu nèbbu bu juróom-ñaari dënnu-yob. Sàrtu melokaanu Kirist, sàrtu ñaari seede ya, sàrtu melokaanu rab wi ak sàrtu buur bu bëgg a doon dëggul bu bëj-gànnar.

Ñaare bu ñaareel ci rëddin buur bu bëgg a jóge ci kaw wa kaw, tàmbalee na ak dooleelug paab bi ci 538. Gannaaw loolu paab bi, moom buur bu bëgg a jóge ci kaw wa kaw ci mbirum ruu, daan na Yerusaleem bu ruu ak Israel bu ruu diirub junni ak ñaar tééméer ak juróom bennoon fukk at.

Te ñuy réer ci ñiir u sabla, te ñu yóbbu leen ay jaam ci xeeti xeet yépp; te Yerusaleem dina nekk ci suufu tànk xeeti ndëyjoor yi, ba kera waxtu yi ñeel xeeti ndëyjoor yi mat. Luke 21:24.

Ñu wax Yowaana mu natt benn ci bëj-góor bi ak mbooloom nit ñi, waaye itam ñu sant ko mu bàyyi kër gu biti gi, ndaxte joxees na ko xeet yi dul Yawut ngir junni ak ñaar tééméeri ak juróom-benn-fukk at.

Ñu may ma benn garab gu mel ni yat; te malaaka mi taxaw ne: “Jógël, nga natt kër Yàlla gi, ak saraxalukaay bi, ak ñi fay jaamu. Waaye èttu bi nekk biti kër gi, bàyyi ko; bul ko natt, ndax dees na ko jox xeeti ñi dul Yawut; te dëkk bu sell bi dinañu ko doxal ci seen tànk diiru ñaar-fukk ak ñaari weer.” Peeñu 11:1, 2

Yowaana ak Luug seede ne xeet yi ne dañuy “jéggi ci suufu tànk” “Yerusalem” diirub “ñeent-fukk ak ñaari weer.” Yowaana mooy wax diir bi, te Luug moo xàmme jeexital jaar-jaar boobu. Ñaari seede yii dañuy wax ci laaj bi nekk ci Daniyel saar 8, aaya 13.

Noonu ma dégg benn aji-sell buy wax, te beneen aji-sell wax ak moomu aji-sell mi doon wax ne ko: “Ba kaña lay nekk peeñ mi jëm ci sarax su bés bu nekk, ak tooñ gu yóbbu àll ba ñàkk, ngir jébbal bérab bu sell bi ak mbooloo mi, bañu leen dëpp ci suuf?” Daniel 8:13.

Laaj bi nekk ci yàgg gi kër yàlla ak mbooloo mi war a nekk ci suufu tànk, moo xamale ñaari doole yu yàquyoo yi di def jëf ju tànk-ci-suuf-gi ci Yerusalem, gi ci Daniel feeñe ne mooy “kër yàlla” te itam “mbooloo mi.” Xam-xam bu njëkk bu jub ci aaya bii, ni ko J. N. Andrews waxe, mooy ne aaya bi xamale na ñaari doole yu yàquyoo yi, yu tàbbaloon ci suuf kër yàlla ak mbooloo mi ñoom ñaar. Doole bu njëkk bu yàquyoo bi aaya bi xamale mooy paganism, te bu ñaareel bi mooy papalism. Kàddu gi “mbooloo mi,” mooy waxin Daniel ngir li Yowaana tudde “way jaamu yi” ci biir kër yàlla ga, maanaam ci Yerusalem.

“AM ÑAARI «YOBBUTE» NEKK CI DANIEL 8.— Josiah Litch leerale na dëgg bii bu baax lool, moo tax nu joxe ay waxam:

«“Sarax bu bees” mooy li ñuy jàng léegi ci mbind mi ci làkku Àngale. Waaye dara yu mel ni sarax amul ci mbind mu njëkk mi. Loolu ñépp nangoo nañu ko. Dafa nekk wax ju ñu dolli walla tekkiin wu tekki-kat yi teg ci moom. Jàng gu dëgg gi mooy: ‘bu bees bi ak moytu gu yàqu,’ ndaxte bu bees ak moytu ñoo lëkkale ak “ak”; yàqu gu bu bees gi ak moytu gu yàqu. Ñoom ñaar lañu, ay doole yu yàqu, yu wara yàq kërug sell gi ak mbooloom soldaar yi.”
—Prophetic Expositions, Volume 1, page 127.

“Leer na ne, barab bu sell bi ak mbooloo mi waroon aña leen tacc ci suuf ndax sarax bu bes bu nekk bi ak tooñu yàqu bi. Jàngum wàll wi yaram te baax ci aar 13 tax na yoonu bii leer. Te dëgg-boobu saxal na beneen, maanaam ne: ñaari yàqu yooyu mooy ñaari melokaan yu mag ya ngir seen yiisoo, yi Seytaane jéemee a tasaare jaamu ak mbirum Yexowa. Kàddu yu M. Miller wax ci tekkiinu ñaari baat yooyu, ak yoon wi mu topp ngir xam seen tekkiin, dañuy feeñ ci bopp bi di topp:”

“ÑAARI YÀQUTE YI MOY BÀKKANU JAAMU YÀLLA YI AK PAPAAS”

“«Jàng naa ci kanam, te mënuna gis benn yeneen fukki mbir fu ñu ko [bës bu nekk bi] gis, lu dul ci Daniyel. Noonu ma [ak ndimbalug ab teereb méngale] jël wax yi taxaw ak moom, “jallee”; dina jëlée, “bës bu nekk bi;” “bu tolloo ca jamono ji ñuy jële bës bu nekk bi”, ak yeneen. Jàng naa ci kanam, te defe naa ni duma fekk leer ci kàddu ga; mujj ma agsi ci 2 Thessaloniciens 2:7, 8. “Ndaxte kumpag njubadi baangi liggéey ba noppi; waaye ki ko tere léegi dina ko tere, ba kera mu ñu ko jële ci yoon, te bu boobaa aji bon ja dina feeñ,” ak yeneen. Te bi ma agsee ca kàddu ga, ay! naka la dëgg ga feeñee bu leer te bu màgg! Fii la nekk! Loolu mooy “bës bu nekk bi!” Kon léegi, lan la Pool di tekki ci “ki koy tere léegi,” walla di ko yàq? Ci “nit ku bàkkaar bi,” ak “aji bon ji,” moom lañuy wax ci poperi. Kon nag, lan mooy li di tere poperi ngir mu bañ a feeñ? Du dara ludul pagaanism. Kon nag, “bës bu nekk bi” war na tekki pagaanism.»—Second Advent Manual, xët 66.” J. N. Andrews, The Sanctuary and the 2300

Days, 33, 34.

Ngir matale “juróom-ñaari yoon yi” ci Leviticus ñaar-fukk ak juróom-benn, xuróom-bu réew yi dafa ëpp santuar bi ak mbooloom nit ñi diiru junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk at, te gannaaw loolu papalisma def na noonu itam diiru beneen junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk at. Pap bi dafa ëpp Yerusalem diiru junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk at, ni ko Luke ak John waxe, ba keroog papalisma jotee ci ay gaaw bu dee ci atum 1798. Su ngeen waññee junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk at ci 1798, dinga agsi ci 538. Su ngeen waññee junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk at ci 538, dinga agsi ci 723 BC, bi Assiriya, buur bu dëgggu bu bët set bu bëj-gànnar ba ca jamono jooju, yóbboo nguur gu bëj-gànnar gu Israyil ca njàmbar ga.

Yowaana moom rekk la wax ci juróom-ñetti téeméeri at ak juróom-benn-fukk yi ak juróom-benn yi
ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak
juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak
juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak
juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak
juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak
juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak juróom-benn yi ak
juróom-benn yi ak juróom-benn yi ngir màggug paap bi daan tooñ bérab bu sell ba ak mboolloom;
waaye Luug dafay jëm ci ñaari jamono yu juróom-ñetti téeméeri at ak juróom-benn-fukk yi ngir
njuumteef ak paapalism daan tooñ Yerusalem, ndaxte moom nee na: “ba ker yooni xeeti ñi dul
Yawut mat.” Luug dafay wone ne tooñug Yerusalem mooy lu gën a nekk benn rekk “waxtu”,
ndaxte tudde na ko matug “waxtuyi” xeeti ñi dul Yawut.

Bu leer ne, ci atum 1856, Adventismu Millerite bi doon Laodicee, te juróom-ñaari at ak kanam ñu bañ dëgg gu “juróom-ñaari yoon” yi ci Lévitique ñaar-fukk ak juróom-benn, moo tax du man a ne Adventism gis na facts yu yomb yii ci Biibël bi. Dëgg bi may xamle mooy ne, jaar-jaaru nettali bu nëbb bu juróom-ñaari denqu yi, buy wone ñetti waymark, ak ab diir bu nekk diggante waymark bu njëkk ak bu ñaareel, te gannaaw loolu beneen diir bu nekk diggante waymark bu ñaareel ak bu ñetteel, dañuy feeñ ci suufal bindu yonent bu buur bu bëgg a nekk ka dëggul ci bëj-gànnaar.

Rëdd moomu tàmbalee na atum 723 laata jiitu Kirist, ba buuru bëj-gànnaru Israyil duggee ci jaamug nguur gi ci loxoy buurub Asiri, moom mi doon buurub bëj-gànnaru dëgg-dëgg. Gannaaw loolu ci atum 538, buurub bëj-gànnaru ngëm mi jot na kàttan, te mu noonu rëbb Yerusalem gu ngëm gi diiru beneen junni ak ñaar tééméer ak juróom-benn fukk at, ba kera mu jotee gaawukaay gu rey ci atum 1798. Li dalee ci atum 723 laata jiitu Kirist ba àgga ci atum 538, doole yi daan denc Israyil ci suuf njàmbaar, ay doole yu bokk ci diine yu dul Yàlla rekk lañu woon.

Rëddug Almasi jiital njappandikook bu buur bi dëggug bëj-gànnaar bi ci Ndigëlam ci atom 27, te gannaaw fukki téeméeri fan ak juróom-benn-fukk fan yu wax ci yonent yi, ñu daaj ko ci bant bi. Noonu itam, ñi topp ci moom am nañu kàttan ngir yégle ndëgtalu buur bi dëggug bëj-gànnaar bi,

ba ci sànni Steen ak doj yi ci atum 34. Benn waxtu rekk la Almasi doxul woon ci bépp fukki téeméeri fan ak juróom-benn-fukk fan yu ngënam, mooy ba mu waroon Yerusaleem ci dugg gu màgg ga, gu ndam la te di màggal. Kon nag dafa tacc Yerusaleem di ko dóor ba suuf ci fukki téeméeri fan ak juróom-benn-fukk fan, ni ay taalibeem itam defee gannaaw bant bi. Ñaari rêdd yi, buur bi bëj-gànnar bu fen ki ak Almasi, buur bi dëggug bëj-gànnar bi, ñoo tacc Yerusaleem ak mbooloo mi ba suuf ci fukki téeméeri fan ak juróom-benn-fukk fan.

Bokkub xeet yi nekul woon dara ludul ay naaféq gu jëme ci doxalin jaamuwaay bi ci sàccu kër-yàlla su àddina si, ñi Yude yu dëgg yi doon jëfandikoo; te papalisam itam mooy naaféq doxalin jaamuwaay bi ci kër-yàlla su asamaan si, ñi Yude yu xel yi. Juroom-ñaar fukki téeméeri at ak juróom-benn-fukk yi ci bokkub xeet yi, dafa dëppook woon ak juroom-ñaar fukki téeméeri fan ak juróom-benn-fukk yi ci Kirist; te juroom-ñaar fukki téeméeri at ak juróom-benn-fukk yi ci papalisam, dafa dëppook woon ak juroom-ñaar fukki téeméeri fan ak juróom-benn-fukk yi ci taalibey yi.

Bennar yi ñaar yépp dañuy yore benn njëgub yëgle gu mel ni benn ci màggalu nettali bi nëbbu ñeel juróom-ñaari dënn-gu-yaa, bi tàmbalee ubbiku ci kanam nit ñi ci weeru sulet 2023. Ubbil gi amoon na ci benn wàll ci xam-xam biñu xàmmi woon yéexug njëkk ci yëngu-yëngu Millerite bi. Seen njëkk yéex taxawaloon ab jamono buñuy wooye “waxtu wi mu yàgg” ci léebub fukki janq ya. “Waxtu wi mu yàgg” jeex na ca ndaje-kanj Exetër, New Hampshire, ba bataaxalu Yuuxu Guddi gi sampu woon bu baax. Ndaje-kanj Exetër doonoon ñaareelu màndarga yoon wi, te mu tàmbali ci gannaawam ab jamono biñu yéglee bataaxalu Yuuxu Guddi gi, ba keranj ñetteelu màndarga yoon wi ag àtte ak mujjug yéex ga agsi.

Ñetti melokaan yi ñett ñoo doon: njëkk njubadi gi, yégle Buur Guddi ga, ak mujj njubadi gi. Ñetti melokaan yooyu méngoo nañu ak baat bu Ebere bi ñuy wax “dëgg,” bi tegtal araf bi njëkk, bi fukk ak ñetteel, ak bi mujj ci alifbe Ebere bi. Li jëkk ak li mujj, ndaxte ñoom ñaar ñépp njubadi lañu, dafay tegtal màndarga Alfa ak Omega.

Amul bennul wuyis bu jub ci jaaro-jafe-jafe Millerite bi buy tegtal benn junni ak juróom-benn fukk ak juróom-benn fan, waaye jaaro-jafe-jafe Millerite bi mooy jaaro-jafe-jafe yokkute bi njëkk, te moo tax muy misaalal yokkute bu mujj bi. Jaara-jaare bu njëkk bañu ci yokkute bu mujj bi tàmbalee na 18 Sulet 2020, te ñu ngi koy misaal ci Yëgleb gi saar 11. Ci Yëgleb gi saar 11, ñaari seede yi dañu leen rey, loolu mooy màndarga bañu bu njëkk ci yokkute bu mujj bi, bi nekkoon misaal bu yokkute bu njëkk bi.

Ci Téereb Yàlla 11, naqar ga indi ab jamono buy dox ci biir ñaari téeméeri juróom-benn-fukk ak juróom-benn fan, ba seeni yaram yu dee nekk ci mbedd mi; noonu mu màndargaal waxtu yiñu yéexal ci léeb bi. Bi ñu dekke, ñu yékkati leen muy woneb ràññee ci benn waxtu ak àtteb yoonu Dimaas. Jaar-jaaru ñaari seede yi dafay boole ab jamono ju màndargaa ci ñaari téeméeri juróom-benn-fukk ak juróom-benn fan.

Leeral yi ci nekk ci doxalin malaaka bu ñetteel bi ci jaar-jaaru nettali yu nëbbu yu juróom-ñaar-fukk yi, jox na njàppale gu gën a leer moom ci ñaareel yoon yu méngoo yi; waaye sàrtu malaaka bu ñetteel bi, sàrtu buur bu dëgg bi bu bëj-gànnar, ak sàrtu buur bu ngistal bi bu

běj-gànnàar, ñépp am nañu benn melokaan yu waxandikoo ci kàddug yonent yi: tomb bu tàmbalee, te loolu toppu ko ab diir buy yeg ci tomb bu digg ba; te loolu it toppu ko beneen diir buy yeg ci àtte ba ci tomb bu mujj ba.

Juróom-ñaari téeméer ak juróom-benn-fukk fan mooy benn ci ay mbir yu mag yu nekk ci nettali bu nēbb bi ci juróom-ñaari dēnn. Juróom-ñaari téeméer ak juróom-benn-fukk fan dañu ko tekki ni “àll bu màndiŋ” ci Peeñu Yowaana saar fukk ak ñaar.

Noon nag daldi àll ba ca màndiŋ, fa Yàlla waajalal ko berab, ngir ñu dundeel ko fa di junni benn téeméer ñaar-fukk ak juróom-benn fan. Pexe 12:6.

Mbooloom mi daw ci màndiŋ ngir rēcc ci tēnku dooley pap gu diiru junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn fukki at. Sarax bu fukki ak ñeent joxe na beneen seede.

Te jigéen bañ nañ ko ñaari laaf yu magg guy, ngir mu naan ci màndiŋ ma, ci bérabam, fa ñuy ko yar di ko dundal ab waxtu ak ay waxtu ak genn xaaj bu waxtu, soree kanamu mbind mi. Peeñu Yàlla 12:14.

Mbooloom gi dawoon na ci fitna bu ajjumaago jógé ci njiit mi ak ci papas bi diirub junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk at, te moo tax “àll bi” nekk luy misaalal junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk fan. Lim boobu feeñ na bu rōy ci juróom-ñaar yoon ci téerey Daniel ak Peeñ mi, waaye Mbind mi teg na ko itam ci yeneen anam yu bari. Ci bépp mbir, mu ngi teewal “juróom-ñaar waxtu yi” yu Levitik ñaari-fukk ak juróom-benn.

Moo xam ne bokk ci diiney way-jēfandikoo yu dul Yàlla te daan bu leer kērug Yàlla ak mbooloom ci diggante at 723 B.C. ba ci atum 538, wala sax papaa ji daan bu Yerusalem bu xel ak ñi fay jaamu, loolu nekk na misaal bu tasaaru nit ñi Yàlla, te loolu am na ndax nit ñi Yàlla soppi woon kóllereg “sàbbaat yi réew mi” ni ko tektalee ci Sarax wi 25 ak 26. Ci saar 26, wooweef na ko di xulóo bu kóllereg Yàlla.

Te dina indi ci ngeen, ngir mu fey jàmburug samay kóllere; te bu ngeen dajaloo ci seen dēkk yi, dinaa yónnee mbas mi ci seen biir; te dees na leen jébbal ci loxol noon bi. Leviticus 26:25.

Bēggub Yàlla jēm ci kóllereem moo indi ci kaw askanu Yàlla jaam ak tasaar gi ñuy wone ne mooy “xulóo sama kóllere.” Suñu xamul mbugal mi, mi Daaniyel tudde “rēbbu” ak “giñ” gi Muyse, te itam ñu koy wax “xulóo sama kóllere,” loolu dafay gumbal nit ba mu mēnuma gis tekki bu gën a xóot ci liggéeyu Almasi bi ñu wone ci saaru Daaniyel ñetteel. Ci mbind yi Ellen White, njàngat gu sax ci askanu Yàlla yi nekk ci gumba gu Laodise mooy ne dañu mēnuma “xalaat dēggalo li waral ak li mu jur.” Mēn nga bēgg a wax ne da nga dégg xam juróom-ñaari téeméeri ak juróom-benn fukki at yi ci Jamonoy Lēndēm gi, waaye su fekke xamoo “li waral” buñu dajale noonu, gumba nga.

Te dina dēggal kóllere gi ak ñu bare di benn ayu-bés, te ci diggu ayu-bés ba, dina tax ba sarax ak saraxu joxee yeex; te ndax lawug ay xasaw ya, dina ko def muy yermoos, ba ker ba mat, te li ñu dogal dina tuuru ci kaw li yermoos. Daniel 9:27.

Wóoral Kirist ci dëggal kóllère gi, dañu koy boole bu jub ak “xuloo kóllèreem.” Yàggug “rëbb” ga doon na ñaari junni juróom téeméer ak ñaar-fukk ak ñaar at, te yàggug Kirist ci dëggal benn kóllère googu sax doon na ñaari junni juróom téeméer ak ñaar-fukk ak ñaar fan. Ci dëggoo ak baat bu Ebrë “dëgg,” bi jox melokaanu jaar-jaaru nettali bu nëbbu bu juróom-ñaari dënn-dënn yi, ayu-bés gu yonent bi Kirist war a dëggale kóllèreem amoon na ñetti màndarga-yoon yu ñu tektale ci araf yu njëkk, yu fukk ak ñett, ak yu mujj ci alifbe Ebrë bi.

Njàlbéen bu njëkk ci ayu-bés bi moo doon woon soowam, ñaareel bi moo doon bant ba, te mujj gi moo doon deejji Etien. Buñ bañee gis “juróom-ñaari yoon yi” ci Leviticus 26, ni malaaka yi ca asamaan diirale woon William Miller mu gis “juróom-ñaari yoon yi,” loolu dafay far mbaa jéggal mën a gis bu baax kàddu waxande gu sax, fa Kirist tuuree deretam te dëggal kóllère ga sax ga nitam yu mag yu njëkk yu dëgg-dëgg bañoon. Képp ku mujj a mucc, dina am rekk xam-xam bu yamul te matagul ci “dëgg gi.” Waaye kenn du mucc bu fekke ne mu ngi teey a bañ a gis “dëgg gi” ak coobare. Benn yoon rekk moo jëm ca Baay bi, te mooy jaarale ci Yeesu, te Yeesu mooy “dëgg gi.”

Lii mooy xam-xam bu am njariñ bu war a gëstu, ndaxte dafay wax ci kóllère gi nekk ci Leewi gu ñaar-fukk ak juróom ak ñaar-fukk ak juróom-benn. “Rép” gu “juróom-ñaari yoon” wàccoon na ci Yisraayil ju yàgg jii ci seen bañ a doxal ndigali may suuf si noppalu, ak baña matal njàngale yi ci Jubile. Bàkkaar bu báy yi la woon. Rép ga wàccoon na ci seen kaw ndaxte dañoo báy yi liggéey bi ñu leen santoon def, waaye du ndaxte dañoo jalgati woon ndigal bu leer, ni “bul rey” walla “bul sàcc.” Ñoom dañoo rekk báy yi xel ci ndigali yi jëm ci may suuf si noppalu. Adventist yi ñuy rekk bañ a nangu “juróom-ñaari yoon” bi (bi malaaka yi jiite woon William Miller ba mu gis ko), ndax mbanam pexe bu ñuul benn, dañu rekk masul jël waxtu ngir seet dëgg gi dëgg-dëgg, te dañuy matal benn xeetu weddi gu mel ni gu báy yi, ci seen xeeb xibaaru kóllère googu sax ga Yisraayil ju yàgg jii xeeboon. Njèlbéen gi moo melal muj gi.

Junni téeméer ak juróom-benn fukki fan yi ci Peeñu Yowaana fukki ñaar, yi ñuy wax ne “àll bu màndiñ bi,” melo la buy tegtal “juróom-ñaari jamono.” Benn junni téeméer ak juróom-benn fukki fan yi ci liggéeyu Kirist, ak benn junni téeméer ak juróom-benn fukki fan yi ci liggéeyu taalibé yi, ñoom ñépp dañuy tegtal ayub alxames bi bépp ba, bi kóllère gi doon dëggaliku. Noonu itam, benn junni téeméer ak juróom-benn fukki at yi ngëmug xeet yu dul Yàlla doxandéemloo askanu Yàlla, ak benn junni téeméer ak juróom-benn fukki at yi ngëmug baabu bi doxandéemloo askanu Yàlla, ñoom ñépp dañuy tegtal bépp “juróom-ñaari jamono” yi neenug Musaa.

Ci Kàddug Yàlla gi, ci Pexeer yi fukki benn, gannaaw junni ak ñaar téeméer ak juróom benn fukk fan, yax yu dee yi dees na leen delloo dund ngir ñu dugg ci kóllère bi ni ñaar-fukk ak ñeent junni. Waaye ngir ñu man a matal moom jëfandikook kóllère googu, war nañu àggali sart yi ci kóllère bi, ni Daniyel def ko ci saar bu juróom-ñent bi. Sart yi ci kóllère bu “juróom-ñaari yoon” bi dafa yor ndigal yu mat sikk ngir ñi gis ne dañuy nekk ci suuf si bu noon yi. Bu ñi xelam dal ci dëgg bi ne dañu leen tasaaroo bëggée dellu ci Boroom bi, Sarwiitu Yàlla gi ci Lewetik fukk ak juróom-benn day joxe ndigal yu ñuy topp ngir ni ñuy delloo.

Ŋi des ci desleen ci yéen dinañu seey ba ñàkk doole ci seen bàkkaar ci suuf yi seen noon; te itam dinañu seey ak ñoom ci bàkkaari seen baay ya. Bu ñu nangoo wax seen bàkkaar, ak bàkkaari seen baay ya, ak seen tooñ ga ñu tooñee ma, te itam ne dox nañu ci lu ma di weddi; te man itam dox naa ci lu leen di weddi, ba indi leen ca suufu seen noon; bu ko defee seen xol yu ñàkk xaraf buñu suufal, te ñu nangu mbugalu seen bàkkaar: kon dinaa fàttaliku sama kóllère ak Yàqub, te itam sama kóllère ak Isaaxa, te itam sama kóllère ak Ibraayma dinaa ko fàttaliku; te dinaa fàttaliku suuf si. Lawiitik 26:39–42.

Baat bi ñu wax ne “pine away” ci Mbind mi, mooy ne nit dafa yàqu, seex, ba dellu jeex. “Pine away” mooy yàqu ba nekk yax yu wow te dee. Te ndigël li di tēnk dee, ndaxte mu di fēsal ñi seetal seen xalis ne dañuy nekk “ci seen suufug noon yi.”

Noon bu mujj guñ a ñu di alag mooy dee. 1 Corinthians 15:26.

18 Sulet 2020, jēfandikoo bu njēkk bi ci yēngu-yēngu malaaka bu ñetteel bi am na. Moom lañu misaaloo ak yeneen jēfandikoo yu njēkk yēpp ci réew mi yēpp ci yooni yeesal gu sell gi ci kàddug wax ju ñēw. Saaru Esekiyel ñetti-fukk ak juróom-ñaari bi dafay fēsal ne nit ñi Yàlla ci fan yu mujj yi da ñoo tasaaroo, yàqu, ba jeex ba nekk rekk xuru ay yax yu wow te dee. Ñu ngi nekk ci suufug noon bi, mooy suufu dee. Ci Peeñu gi fukk ak benn, ñaari seede ya ñu rey leen, ba bàyyi leen ci mbedd mi. Yonent yēpp da ñuy déggoo ak seen bopp. Moo tax Muusaa mi ngi wax ak ña dee ci mbedd mi di jaar ci xuru Esekiyel. Ci seen xalisug jēfandikoo, ñu jox leen ndigël jaarale ko ci Yeremi.

Kon nag noonu Boroom bi waxe: Su fekke ne danga dellu, dinaa la delloo, te dinga taxaw ci sama kanam; te su fekke ne danga génne lu jafeel bi ci lu bon bi, dinga mel ni sama gémmiñ; ñoom nañu dellu ci yaw, waaye yaw bul dellu ci ñoom. Jérémie 15:19.

Yirmiyaa dees na ko ne su bëggée waxal Yàlla, war na dellu, te ci def loolu war na xàjjale lu wert ak lu bon. Mbiri mi nekk ci wàllug kàddu gi feeñal na ne ñi bon, ñoom la warul dellooji. Bi ñu koy wone ci kàddu gi ne mu nekk ci anam gu ñàkk yaakaar, moom ci boppam wax na ne mu doon kenn rekk.

Duma tooguma ci mboole ñi ñuy ree, te béguma; duma toog ak kenn ndax sa loxo, ndaxte nga feesal ma ak mer. Jeremiah 15:17.

Yeremiya toogul woonul ci “mbooloom ñu ree,” ndaxte moom toogoonna doññ. Waruloon dellu ci ña bon, ñoom ñooy mbooloom ñu ree. Ci atum 1863, Awansees bu ñēw si Kris bi tàmbaalee delluwaayam ci “mbooloom ñu ree” ba mu dellu ci yoonu xel bu Njàngum Yàlla, yi doom yi Babilon di jēfandikoo ngir bañ “juróom-ñaari yoon” yi Musaa. Waaye Yeremiya wax na gēna jēmoon ci fan yu mujj yi, ba mu dul taariixu Millerite bi rekk. Bu ñi nekk ci xuru yax yu dee yi yeewee ci xam ne ñu ngi nekk ci suufu noon yi, waruñu mukk dellu ci ña bég woon seen dee ci mbedd mi. Mbooloo moomu man naa dellu ci Yeremiya, waaye moom manul dellu ci ñoom.

Waaye bu ñu béggee dellusi, war nañu itam matal ndigal yi Muuse joxe, te yi lēkkaloo bu baax ak “juróom-ñaari yoon yi.” Ŋi néew ci mbedd mi ci Peeñu Yowaana fukk ak benn, néew nañu fa diirub ñetti fan ak genn-wàll, te loolu ci waxu yonent bi mooy “àll ba.”

Loolu moo tax yëngu-yënguy njàlbéenug ñi dee séyalees na ci bataaxal bu tax yax ya dajaleekoo, waaye ba leegi dunduñu. Da fa soxla bataaxal bu jëfandikoo ñenti ngélaw yi, moomu di bataaxalu tàkk, ngir soppi leen ñu nekk mbooloo mu réy bu am doole. Bataaxal bu njëkk bi leen dajale jóg na ci “baat.”

Santalleen, santalleen sama nit yi, dice se Yàlla. Waxleen ak Yerusalem ak kàttan gu neex, te yëgël ko ne ay xeetam jeex na, ne njubam baal nañu ko; ndaxte jël na ci loxob Boroom bi ñaar yoon ngir bàkkaaram yépp. Baatu ki di woote ca mândiñ ma ne: Waajalleen yoonu Boroom bi, defleen yoon wu jub ci mândiñ mi ngir sunu Yàlla. Bépp xur wu suufe dina yéeg, te bépp tund ak tunduwaay dina suufeel; lu weng dina jub, te bérab yu metti dina neex. Esayi 40:1–4.

Baati bi joge ci mândiñ mi, te loolu mooy misaalu tasaarug “juróom-ñaari yoon.” Baati boobu mungi ci mândiñ mi, ndaxte itam Yexeskel dañu ko yóbbu ca xuru yax yu dee ya. Moo doon seede ci biir xur wa boppam, waxul ko fu sori.

Loxo Boroom bi nga nekk ci sama kaw, te Yàlla génne na ma ci Xelu Boroom bi, daldi ma teg ci digg baaxa ba, ba fees ak yax. Ezekiel 37:1.

Xur wi mooy mândiñu ñetti fan ak genn guddi. Dige bu baat bi mooy ne tooñu Yerusalem jéggal nañu ko, te ay xareem jeex na. Dige boobu dafa di tegtal tēj gi ñeel ñaar-fukki junni ak ñeent-fukki ñeent junni nit, bi mataliku ci mujjug fan yi. Waaye jéggalu tooñam lëkkaloo na ak njotam “ñaari yoon” ndax bàkkaar yéppam. Paj bi Musaa joxe dafay laaj na confessionu du ñoom rekk ci seeni tooñ, waaye itam ci tooñi seeni baay. Su ñoom matalee ndigal loolu, dees na jéggal seen tooñ.

Dina nujj dugg ci xam-xam yii ci bind bu ci topp.

Waaw, Israyil mépp bàyyi na sa yoon, di dëddu ba bañ dégg sa baat; moo tax mboolem récc ga sotti na ci sunu kow, ak giñ ga ñu bind ci yoonu Musaa, jaamu Yàlla, ndaxte nu bàkkaar nañu ci moom. Te mu dëggal ay kàdduam yi mu waxoon ci sunu kaw, ak ci sunuy àttekat yi nu àtte, ci indi ci sunu kaw musiba mu réy; ndaxte ci suufu asamaan sépp, amagul li mel ni li ñu def Yerusalem. Naka lañu ko bindee ci yoonu Musaa, mboolem musiba mii dikk na ci sunu kaw; waaye sax defunu sunuy ñaan fa kanam Aji Sax ji sunu Yàlla, ngir nu dëddu sunuy tooñ te xam sa dëgg. Daniel 9:11–13.